

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/57/2025
Identifikačné číslo spisu: 5814205939
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5814205939.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne SEAFLY ESTATE a.s., so sídlom Nová Rožňavská 134/A, Bratislava, IČO: 35 718 421, zastúpenej JUDr. Michalom Sobolovským, advokátom, so sídlom Záhradnícka 41, Bratislava, IČO: 42 355 753, proti žalovanej HERN s.r.o., so sídlom Kliňanská 564, Námestovo, IČO: 36 381 047, zastúpenej Karkó s.r.o., so sídlom Obchodná 8985/5A, Žilina, IČO: 50 158 121, o náhradu škody 20 000 000,- eura, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 5Cb/38/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. júna 2022, č. k. 13Cob/82/2021-571, takto

rozhodol:

Najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29. júna 2022, č. k. 13Cob/82/2021-571 a uznesenie Okresného súdu Námestovo z 30. novembra 2022, č. k. 5Cb/38/2014-658 v spojení s uznesením Okresného súdu Námestovo z 8. júna 2023, č. k. 5Cb/38/2014-704 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. septembra 2020, č. k. 5Cb/38/2014-395 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplata 20 000 000,- eura titulom náhrady škody a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podaním zo dňa 22. septembra 2016 zobrala žalobkyňa svoju žalobu v časti 10 000 000,- eura späť.

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 10. septembra 2010 sa konalo mimoriadne valné zhromaždenie (ďalej len „MVZ“) žalovanej (v tom čase ZTS Strojárne, a.s.), na ktorom sa ako osoba oprávnená konať v mene žalobkyne ako majoritného akcionára prezentoval N. M., ktorý však nebol na to oprávnený, nakoľko k zmene v obsadení orgánov žalobkyne v predstavenstve a dozornej rade došlo, na základe rozhodnutí jediného akcionára, za ktorého sa označila spoločnosť EXPRES SLOVAKIA, s.r.o. (ďalej len „EXPRES“), prijatých 6. a 21. septembra 2010, no v čase konania MVZ mala žalobkyňa viacerých akcionárov, ktorí však k zmene v jej orgánoch nepristúpili, ktorá skutočnosť vyplývala aj z výpisu z účtu majiteľa cenných papierov. Žalobkyňa poukázala aj na to, že rozhodnutie spoločnosti EXPRES zo 6. septembra 2010 podpísala osoba odlišná od jej konateľa; meno a priezvisko rovnaké (H. N.), ale dátum narodenia a bydlisko odlišné, čo bolo napravené ďalším jej

rozhodnutím z 21. septembra 2010. Podľa názoru žalobkyne si členovia predstavenstva žalovanej v čase konania MVZ uvedené skutočnosti nepreverili. Ďalej uviedla, že na MVZ bolo prijaté okrem iných aj uznesenie o schválení zmeny stanov spoločnosti žalovanej, ktorou boli doplnené o postup pri zrušení listinných akcií a o postup pri výmene hromadných akcií na jednotlivé akcie a naopak, a to na základe požiadavky akcionára. V tejto súvislosti uviedla, že podala žalobu o určenie neplatnosti uznesení MVZ, ktoré je vedené na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 5Cb/92/2010. Poukázala ďalej na to, že po konaní MVZ došlo k zrušeniu hromadnej akcie žalobkyne a následnému vydaniu novej hromadnej akcie v prospech žalobkyne, a po zápise do zoznamu akcionárov bola 17. septembra 2010 uzavretá kúpna zmluva o prevode akcií, ktorú za žalobkyňu podpísali N. M. a D. V. a na základe ktorej sa nadobúdateľom akcií stala obchodná spoločnosť CLAIMS, s.r.o. Žalobkyňa namietala, že žalovaná, resp. za ňu na MVZ konajúce osoby a za orgány MVZ konajúce osoby pripustili, aby na základe požiadaviek akcionárov žalovanej došlo k zrušeniu pôvodných akcií a ich nahradeniu novými, a to na základe protiprávne prijatých zmien stanov spoločnosti, a následne dopomohli k tomu, aby akcie žalobkyne u žalovanej boli prevedené na iné osoby, čím bola žalobkyňi spôsobená škoda minimálne v rozsahu priamej straty akcií predstavujúcich podiel akcionárskych práv na spoločnosti v pomere 50,19 % a podiel 49,81 % akcií s perspektívou tieto získať v súvislosti s predkupným právom patriacim akcionárovi, čo vzhľadom na preukázaný majetkový stav spoločnosti pri nezákonnej premene jej právnej formy podľa znaleckého posudku predstavuje sumu 8 598 800 eura, a tiež ujma na nevyplatenom zisku pre stratu možnosti ovládať vývoj spoločnosti po zániku účasti v nej a súvisiaci vývoj akcionárskych práv predstavujúcu vo finančnom vyjadrení minimálne sumu 11 401 200 eura. Zodpovednosť žalovanej za škodu je podľa názoru žalobkyne daná v súvislosti s protiprávnym konaním členov jej štatutárneho orgánu, konkrétne konaním v rozpore požiadavkami na nich kladenými, ktoré sú upravené Obchodným zákonníkom a tiež nečinnosťou dozornej rady.

1.2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody okrem iného odvodzovala aj od neplatnosti uznesení prijatých na MVZ, o ktorých rozhodol súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/92/2010 tak, že žalobu žalobkyne o určenie neplatnosti MVZ zamietol rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18. januára 2019. Ďalej dôvodil, že pokiaľ žalobkyňa svoju žalobu opiera o ustanovenie § 194 ods. 5 až 7 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), z ktorého je zrejmé, že ide o priamu zodpovednosť členov predstavenstva vo vzťahu k spoločnosti, ktorej orgánmi sú členmi, čo v danom prípade nebolo preukázané, a preto sa žalobkyňa nemôže dovolávať ochrany (nároku na náhradu škody) z dôvodu porušenia povinností členmi predstavenstva žalovanej. Uviedol tiež, že zákon (§ 182 ObZ) síce umožňuje tretím osobám podať žalobu na náhradu škody voči členom predstavenstva, ale len v prípade, ak tretia osoba má postavenie veriteľa, avšak aj v tom prípade musí uniesť dôkazné bremeno, že jej vznikla škoda v príčinnej súvislosti s porušením povinností členov predstavenstva. Žalobkyňa však svoj nárok na náhradu škody odôvodňovala konaním „skupiny osôb“, ktoré sa mali stať členmi jej štatutárneho orgánu (a nie orgánmi žalovanej), ktorú skutočnosť nemožno podľa názoru súdu prvej inštancie subsumovať pod konanie žalovanej. Súd prvej inštancie mal za to, že nakoľko MVZ sa považuje za platne zvolané a uznesenia na ňom prijaté za platné a rovnako sú doposiaľ platné aj všetky ďalšie právne úkony, nemožno konštatovať porušenie povinností žalovanej, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Stotožnil sa s procesnou obranou žalovanej, že nemôže niesť zodpovednosť za vnútorné pomery v spoločnosti žalobkyne. Vo vzťahu k platnosti kúpnej zmluvy o prevode akcií žalobkyne v spoločnosti žalovanej na tretí subjekt (v tom čase spoločnosť CLAIMS, s.r.o.), ktorá otázka bola tiež predmetom konania vedeného pod sp. zn. 5Cb/92/2010, súd prvej inštancie argumentoval, že žalovaná nebola účastníkom tejto zmluvy, a preto aj vo vzťahu k tomuto právnomu úkonu absentuje také konanie žalovanej, ktoré by bolo porušením jej povinností a bolo by v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Z uvedených dôvodov žalobu zamietol.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) svojím rozsudkom z 29. júna 2022, č. k. 13Cob/82/2021-571 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že na základe odvolacej námietky žalobkyne, postupom v súlade s § 382 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“),

vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 757 v spojení s § 373 Obchodného zákonníka.

2.2. S poukazom na § 387 ods. 2 CSP sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi obsiahnutými v rozsudku súdu prvej inštancie. Na zvýraznenie jeho správnosti k odvolacej námietke ohľadne v formálnosti rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že obsahuje riadne odôvodnenie, uvedenie dôkazov, z ktorých súd prvej inštancie vyvodil skutkový záver, identifikoval skutkový stav a následne prijatý právny záver riadnym spôsobom vyjadril.

2.3. Vo vzťahu k odvolacej námietke porušenia § 181 ods. 2 CSP súdom prvej inštancie poukázal odvolací súd na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 2. septembra 2020, z ktorej vyplynulo, že postup súdu v zmysle citovaného ustanovenia bol dodržaný; žalobkyni bolo umožnené uplatňovať procesné práva, a preto konštatoval, že konanie pred súdom prvej inštancie nemá procesnú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

2.4. Ako neopodstatnenú vyhodnotil odvolací súd aj odvolaciu námietku žalobkyne ohľadne nedostatočne vykonaného dokazovania vo vzťahu k splneniu podmienok náhrady škody a podmienok porušenia povinnosti štatutárneho orgánu žalovanej v zmysle § 194 ods. 5 ObZ a tiež k výške škody nariadením znaleckého dokazovania, a to s poukazom na § 185 ods. 1 CSP, podľa ktorého rozhodne súd, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd prvej inštancie odôvodnil, prečo ďalšie dokazovanie nevykonal, a to s prihliadnutím na hospodárnosť konania, keďže by ani ďalším dokazovaním nedošlo k výraznej zmene skutkového stavu a ani k inému právnemu posúdeniu veci.

2.5. K odvolacej námietke nesprávneho právného posúdenia veci odvolací súd uviedol, že žalobou uplatnený nárok posúdil podľa ustanovení § 757 v spojení s § 373 ObZ upravujúcich náhradu škody. K prvému zákonnému predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu, porušeniu povinnosti ustanovenej ObZ, konštatoval, že určujúcim bol skutkový stav k dátumu, kedy malo k škodovej udalosti dôjsť. V danom prípade žalobkyňa tvrdila protiprávne konanie členov predstavenstva žalovanej, konanie v rozpore s ustanovením § 194 ods. 5 ObZ, spočívajúce v porušení ich povinnosti tým, že umožnili na základe požiadavky žalobkyne zastúpenej Ľubošom Bognerom zvolať dňa 10. septembra 2010 MVZ žalovanej, zúčastniť sa na ňom, hlasovať na ňom, vrátane prijatia uznesení. V súvislosti s týmto tvrdením poukázal i odvolací súd na konanie vedené na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 5Cb/92/2010 o určenie neplatnosti uznesení MZV z 10. septembra 2010, v ktorom bol okrem iného posudzovaný postup žalovanej pri zvolávaní a konaní MVZ vo väzbe na oprávnenosť konania osoby vystupujúcej za žalobkyňu. Nevzhladol dôvod odkloniť sa od záverov vyjadrených v odsekoch 75. a 76. rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 13Cob/24/2018 z 12. decembra 2018, ktorý rozhodoval o odvolaní voči vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu. Odvolací súd argumentoval, že aj v predmetnom konaní podľa Výhlásenia akcionára (žalobkyne) zo dňa 10. septembra 2010 k zvolaniu MVZ žalovanej na deň 10. septembra 2010 žalobkyňa prostredníctvom konajúcej osoby (na základe plnej moci zo 6. septembra 2010) prehlásila, že požiadala o zvolanie MVZ spoločnosti ZTS Strojárne a. s., navrhla program a prevzala pozvánku. Podľa rozhodnutia jediného akcionára žalobkyne (EXPRES, pozn. dovolacieho súdu) zo 6. septembra 2010 bol do funkcie člena predstavenstva a súčasne predsedu predstavenstva žalobkyne zvolený N. M. s dňom vzniku funkcie 6. septembra 2010. Podľa Listiny prítomných na MVZ žalovanej konaného dňa 10. septembra 2010 bola žalobkyňa zastúpená N. M.. Z údajov z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I spoločnosti žalobkyne vyplýval zápis štatutárneho orgánu: N. M. (okrem ďalších osôb) so vznikom funkcie 6. septembra 2010 a zápis: „Rozhodnutie jediného akcionára zo dňa 6. septembra 2010 (od 15. septembra 2010). V zápisnici z MVZ zo dňa 10. septembra 2010 bolo konštatované, že žalobkyňa ako akcionár sa pri prezentácii preukázala originálom rozhodnutia jej jediného akcionára o zmene jej predstavenstva, návrhom na zápis tejto skutočnosti do obchodného registra s potvrdením o jeho podaní. Sumarizujúc vyššie uvedené odvolací súd konštatoval, že osobou N. M. konajúcim za žalobkyňu boli predložené listiny majúce konštitutívny charakter o zmene obchodnej spoločnosti žalobkyne.

2.6. K tvrdeniu žalobkyne o porušení povinností členov predstavenstva žalovanej vyjadrených v § 194 ods. 5 ObZ odvolací súd uviedol, že uvedené ustanovenie ukladá členom predstavenstva povinnosť postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou, v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej akcionárov, a to aj pri zvolávaní MVZ, avšak zákon nevymedzuje, do akej miery sa majú skúmať akcionárom predložené listiny, zákon neukladá žalovanej preverovať vnútorné pomery jej akcionára. Poukázal na to, že princíp materiálnej publicity vyjadrený v § 27 ods. 3 ObZ platí, pokiaľ nie je

predložené iné konštitutívne rozhodnutie. Pri deklaratórnom charaktere zápisov môžu účinky nastať aj pred dňom zápisu do obchodného registra za predpokladu, že tretia osoba má vedomosť o týchto údajoch alebo o obsahu listín ešte pred ich zápisom do obchodného registra, čo znamená, že vo vzťahu k tretej osobe je účinný iný právny stav ako bol zverejnený v obchodnom registri. Pokiaľ teda na MVZ žalovanej konanom dňa 10. septembra 2010 boli N. M. konajúcim za žalobkyňu predložené listiny majúce konštitutívny charakter o zmene v obchodnej spoločnosti žalobkyne, o zmene v jej orgánoch (vo vzťahu ku ktorým má zápis deklaratórny účinok), nastali účinky týchto zmenených údajov voči žalovanej pred ich zápisom do obchodného registra. Preto odvolací súd uzavrel, že nebolo možné konštatovať preukázané porušenie povinností ustanovených ObZ žalovanou prostredníctvom jej členov predstavenstva.

2.7. Vo vzťahu k žalobkyňou tvrdenej existencii príčinnej súvislosti medzi zvolaním MVZ predstavenstvom žalovanej a škodou na strane žalobkyne, pretože ak by nedošlo ku konaniu MVZ, prijatiu uznesení, a tým k zmene stanov, vydaniu hromadnej akcie a jej odovzdaniu vtedajšiemu predsedovi predstavenstva žalobkyne, tak by nemohlo dôjsť k odpredaniu tejto hromadnej akcie, čím mala vzniknúť žalobkyňi škoda, odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa ani splnenie tohto ďalšieho zákonného predpokladu nepreukázala. Zdôraznil, že atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Poukázal na to, že uznesenia MZV žalovanej dňa 10. septembra 2010 boli výsledkom hlasovania prítomných akcionárov a nešlo o konanie členov predstavenstva a ani spoločnosti. Zároveň sú tieto uznesenia podľa § 131 ods. 5 ObZ na základe právoplatného súdneho rozhodnutia (sp. zn. 5Cb/92/2010, pozn. dovolacieho súdu) záväzné pre každého. Pokiaľ následne po zrušení a vydaní novej hromadnej akcie na žiadosť akcionára - spoločnosti žalobkyne, došlo k uzavretiu Zmluvy o kúpe akcií dňa 17. septembra 2010 medzi žalobkyňou a treťou osobou, CLAIMS, s.r.o., odvolací súd súhlasil so žalovanou, že jej konanie so založením tohto právneho vzťahu nemá žiadnu súvislosť.

2.8. Odvolací súd uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala kumulatívne splnenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu, ani jeden odvolací dôvod žalobcu nebol relevantný, a teda nezakladal dôvod na zmenu ani na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý preto ako vecne správny potvrdil.

3. Proti napadnutému rozsudku podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote dovolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolacie dôvody vymedzila nesprávnym právnym posúdením veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania § 421 ods. 1 CSP a vadou podľa § 420 písm. f) CSP.

4. Žalobkyňa v dovolaní zrekapitulovala skutkový stav prípadu a podstatu sporu zopakujúc argumentáciu, na ktorej založila svoju žalobu. Vytkla odvolaciemu súdu, že nielenže aproboval nesprávny postup a rozhodnutie súdu prvej inštancie, ale aj ignoroval odvolacie námietky s tým, že v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza skutočnosti a právne závery, ktoré nemajú oporu v správne zistenom skutkovom a právnom stave, čomu zodpovedajú aj nesprávne právne závery.

5. V časti dovolania označenej ako „Dovolací dôvod podľa § 421 CSP“ žalobkyňa namietala, že odvolací súd sa síce stotožnil s jej odvolacou námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, avšak v rámci aplikácie nových noriem nenariadil žiadne pojednávanie a v rozsudku, ktorý verejne vyhlásil a doručil žalobkyňi, uvádza nové, diametrálne odlišné právne posúdenie so záverom, že ani prípadná aplikácia § 757 v spojení s § 373 ObZ by nemala iný výsledok, pretože neboli splnené podmienky náhrady škody.

6. Výtýkala odvolaciemu súdu, že na jednej strane zdôraznil, že „určujúcim bol skutkový stav k dátumu, kedy malo dôjsť k škodovej udalosti“, napriek tomu však vyvodil nesprávny právny záver, keď uviedol, že z „údajov z úplného výpisu z obchodného registra žalobkyne spoločnosti vyplýval zápis štatutárneho orgánu žalobcu: X.O., D. V., N. M. so vznikom funkcie 6.9.2010 a v časti „Ďalšie právne skutočnosti“ bol uvedený zápis: Rozhodnutie jediného akcionára zo dňa 6.9.2010 (od 15.9.2010). V Notárskej zápisnici N 114/2010, NZ 32554/2010, NCRls 33067/2010 zo dňa 13.9.2010 bol osvedčený priebeh MVZ spoločnosti ZTS strojárne, a.s. (žalovanej pri pôvodnej právnej forme) konaného dňa 10.9.2010.“

Zdôraznila, že sám odvolací súd konštatuje, že zmeny v štatutárnom orgáne žalobkyne sa v obchodnom registri prejavili až 15. septembra 2010, a notárska zápisnica sa spísala 13. septembra 2010, teda obe zásadné listiny až niekoľko dní po nezákonom MVZ, z čoho je zrejmé, že v čase, ktorý sa podľa odvolacieho súdu považuje za relevantný a určujúci, t. j. 10. septembra 2010, kedy štatutárny orgán žalovanej rozhodoval o tom, či zvolá a otvorí MVZ, či umožní na ňom hlasovať a prijať rozhodnutia, dané rozhodné skutočnosti neexistovali.

7. Za neakceptovateľný považuje žalobkyňa právny názor odvolacieho súdu, že predstavenstvo spoločnosti nie je oprávnené a povinné skúmať platnosť prijatých rozhodnutí u jej akcionára. Práve naopak, pri neexistencii zápisu o spoločnosti vo výpise z obchodného registra je o to dôraznejšia potreba na strane predstavenstva preveriť si hodnovernosť obsahových náležitostí predkladaných listín majúcich preukazovať rozdiel od relevantného zápisu vo výpise z obchodného registra. Poukázala na to, že členovia predstavenstva žalovanej nepotrebovali vidieť nielenže výpis zo zoznamu akcionárov, hoci práva spojené s akciami vznikajú až dňom zápisu do tohto zoznamu, ale pri neexistencii zápisu v obchodnom registri k 10. septembru 2010 si ani nepreverili osobu spoločnosť EXPRES ako jediného akcionára žalobkyne.

8. Podľa názoru žalobkyne odvolací súd zlyhal, ak opomenul jej odvolaciu argumentáciu, že žalobkyňa nemala 10. septembra 2010 jediného akcionára, nereagujúc na § 2 ods. 2 písm. d) zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 530/2003 Z. z.“), a tiež že k 10. septembru 2010 nepredložil N. M. zápis v zozname akcionárov (v zmysle § 156 ods. 6 a 7 ObZ) alebo čestné vyhlásenie vtedajšieho predstavenstva, že spoločnosť má jediného akcionára, a ani nepredložil výpis z obchodného registra spoločnosti EXPRES. Výtkla odvolaciemu súdu, že v rozpore so správne zisteným stavom a právnymi normami konštatoval, že N. M. náležite preukázal postavenie štatutárneho orgánu žalobkyne, ktorého mal vymenovať práve jediný akcionár, spoločnosť EXPRES. Odvolací súd sa nevenoval aplikácii § 156 ods. 6 a 7 ObZ a § 2 ods. 2 zákona č. 530/2003 Z. z., čo zakladá podľa žalobkyne aj dovolací dôvod podľa § 420 CSP, pretože ide o zásadný nedostatok odôvodnenia vzhľadom k nosným odvolacím námietkam žalobkyne.

9. Žalobkyňa ďalej namietala, že odvolací súd svojím názorom, že „osobou N. M. konajúcim za žalobkyňu boli predložené listiny majúce konštitutívny charakter o zmene v obchodnej spoločnosti žalobcu, zmene v jeho štatutárnych orgánoch“, poprel realitu a použil nesprávny názor, pretože listina, na ktorej niekto ako tvrdý jediný akcionár, v tomto prípade EXPRES, vymenuje nové predstavenstvo, hoci z verejne dostupného obchodného registra, ktorý si malo predstavenstvo pozrieť v rámci svojich elementárnych povinností, by zistilo, že žalobkyňa nikdy predtým a ani ku dňu 10. septembra 2010 nemala jediného akcionára, a ak nepožadovalo predstavenstvo žalovanej zdokladovanie relevantných údajov o spoločnosti EXPRES, z ktorých nezhoda údajov vo vzťahu k listine o rozhodnutí touto spoločnosťou vyplývala, konalo nezodpovedne, povrchno a s preukázanými negatívnymi dôsledkami v spoločnosti žalovanej. Žalobkyňa mala preto za to, že N. M. nepreukázal a ani nemohol preukázať predstavenstvu požadovaným spôsobom, teda obsahom listín, že je oprávnený konať za žalobkyňu.

10. Za nesprávny právny názor a posúdenie žalobkyňa označila aj právne závery odvolacieho súdu obsiahnuté v bode 66. napadnutého rozsudku vo vzťahu k vymedzeniu povinností štatutárneho orgánu podľa § 194 ods. 5 ObZ (uvedené vyššie v bode 2.5. tohto rozhodnutia). Podľa jej názoru N. M. nepredložil predstavenstvu žalovanej všetky relevantné listiny; členovia predstavenstva žalovanej pri zistení akejkoľvek pochybnosti vyplývajúcej z predložených listín existujúcich k času prezentácie požiadavky na zvolanie MVZ nemali túto požiadavku akceptovať do vysporiadania sa s pochybnosťami. Podľa názoru žalobkyne malo predstavenstvo žalovanej požiadať o predloženie všetkých relevantných listín: konštitutívny doklad o tom, že spoločnosť EXPRES je jediným akcionárom žalobkyne, preukázanie subjektivity tejto spoločnosti, zoznam akcionárov v zmysle § 157 ods. 6 a 7 ObZ alebo čestné vyhlásenie predstavenstva žalobkyne, že spoločnosť má jediného akcionára. Odvolací súd síce správne uviedol, že členovia predstavenstva boli povinní ku dňu konania MVZ, teda ku dňu 10. septembra 2010, získať všetky dostupné informácie týkajúce sa požiadavky na zvolanie MVZ, no už v rozpore s tým vyvodil nesprávny záver, že túto povinnosť predstavenstvo aj splnilo. Žalobkyňa v tejto

súvislosti poukázala aj na svoje odvolacie námietky a skonštatovala, že nebyť nezodpovedného a protiprávneho konania členov štatutárneho orgánu žalovanej, ktorí akceptovali požiadavku na zvolanie, následne aj zvolali MVZ a umožnili ho vykonať 10. septembra 2010 a prijať na ňom rozhodnutia, ako aj zrušiť a vydať hromadnú akciu, žalobkyňa by nebola takým konaním a naň nadväzujúcimi aktami pripravená o účasť v žalovanej spoločnosti a nevznikla by jej škoda.

11. Žalobkyňa považovala za nesprávne tiež právne posúdenie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovanej a vznikom škody odvolacím súdom. Namietala názor odvolacieho súdu, že v prípade MVZ konaného dňa 10. septembra 2010 nešlo o konanie, ktoré by spôsobilo následné udalosti až po vznik škody (prevod akcií a strata postavenia žalobkyne ako akcionára v spoločnosti žalovanej), a tiež, že uzavretie zmluvy o prevode akcií nemalo žiadnu súvislosť s konaním predstavenstva. Tieto právne názory odvolacieho súdu popierajú podľa názoru žalobkyne zmysel a realnosť náhrady škody, pretože prakticky a právne vylúčili možnosť nápravy pri zjavnom porušení práva. Žalobkyňa poukázala na judikatúru najvyšších súdnych autorít (uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/11/2010, rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/931/2006, rozhodnutie NS SR zverejnené pod R 28/2008, 1Cdo 133/2018, 8Cdo/191/2018) namietajúc, že sa s nimi odvolací súd absolútne nevysporiadal a poprel to, že pri príčine a fortiori môže, resp. má ísť o príčinu podstatnú, značnú a dôležitú, ktorá zakladá dejový sled. Podľa nej uzavretie zmluvy o kúpe akcií dňa 17. septembra 2010 nemôže byť brané na zreteľ, pretože nebyť porušenia povinností a vykonania MVZ žalovanej dňa 10. septembra 2010, by k ostatným čiastkovým dejom vrátane vzniku škody nedošlo.

12. Právny záver odvolacieho súdu o tom, že členovia štatutárneho orgánu žalovanej konali s odbornou starostlivosťou, je podľa názoru žalobkyne nielen nesprávny, ale aj opomína, že súd prvej inštancie túto skutočnosť vôbec počas šiestich rokov neskúmal, ani k nej nevykonal navrhnuté dokazovanie, pretože žalobu zamietol z dôvodu nedostatku legitimácie (keďže žalobu podriadil pod nesprávne právne normy), a odvolací súd zmenil právne posúdenie diametrálne odlišne ako súd prvej inštancie, k čomu však nenariadil pojednávanie a nedal stranám priestor vyjadriť sa k jeho názorom, o ktorých sa strany dozvedeli až z písomného vyhotovenia rozsudku. Takýto postup podľa žalobkyne nebol správny.

13. V ďalšej časti dovolania označenej ako „Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP - porušenie práva na spravodlivý proces“ žalobkyňa namietala, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej ako strane sporu znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva, a to z hľadiska nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Nevenoval sa kľúčovým odvolacím námietkam prezentovaným v podanom odvolaní, čím porušil imperatív normy § 387 ods. 2 CSP. Nevysporiadal sa so skutočnosťami namietanými žalobkyňou v odvolaní: že členovia predstavenstva žalovanej, ktorí si mali zaobstaráť všetky potrebné informácie, nedisponovali zásadnou listinou, výpisom z obchodného registra spoločnosti EXPRES a akceptovali rozhodnutie jediného (vymysleného) akcionára; označením Ladislava Tanka v rozhodnutí jediného akcionára žalobkyne a v notárskej doložke, keď nešlo o rovnakú osobu; argumentáciou žalobkyne, že predstavenstvo malo získať informáciu z obchodného registra o tom, kto je jediný akcionár spoločnosti, a napriek tomu, že to nemalo preukázané, akceptovalo žiadosť o zvolanie MVZ, zvolali ho, otvorili ho a umožnili na MVZ hlasovať a prijať nezvratné rozhodnutia; poukazom žalobkyne na § 156 ods. 6 a 7 ObZ, podľa ktorého práva akcionára vznikajú až zápisom do zoznamu akcionárov, pričom listinu, že spoločnosť EXPRES je akcionárom žalobkyne nikdy nepredložili, teda predstavenstvo nemalo preukázané a ani nežiadalo, či daná spoločnosť môže prijať rozhodnutie; ďalej s tvrdením žalobkyne, že predstavenstvo žalovanej ponechalo bez skúmania anomáliu vyvolanú prezentáciou žalobkyne (najmä tvrdenie o jej jedinom akcionárovi a o jeho právach); so skutočnosťou, že žalovaná sama potvrdila, že stav žalobkyne si overila až po 15. septembri 2020, ako aj s tým, že potvrdenie o vykonaní zápisu z Okresného súdu Bratislava I bolo žalovanej predložené po zrušení akcie a vydaní novej hromadnej akcie; k protiprávnemu konaniu a rozhodnutiami MVZ došlo k zmenám v spoločnosti; Ing. X. D. (vtedajší člen predstavenstva žalovanej) vlastní cez inú spoločnosť v podstate celú žalovanú, pričom ide o rodinného príbuzného Ing. D. C., vtedajšieho predsedu predstavenstva žalobkyne, potom Ing. D. nepochopiteľne až zázračne uveril neznámej osobe, že práve ona je novým členom predstavenstva; spory o výkon práv a povinností akcionárov žalovanej mali vyvolať u žalovanej dôvodnú potrebu v každom z jednotlivých prípadov skúmať a preveriť dôslednejšie, pokiaľ sa niekto

označil za osobu oprávnenú konať za žalobkyňu; námietkou, že v prípade akceptácii požiadavky na zvolanie MVZ, zvolanie MVZ, jeho otvorenie, prijatie rozhodnutí na ňom, išlo podľa § 191 ods. 1 ObZ o rozhodnutia a konanie len štatutárneho orgánu a nikto iný za ne nenesie zodpovednosť; nevysporiadal sa s tým, ako sa má žalobkyňa domáhať v zmysle práva na náhradu škody vzniknutej jedinečnými okolnosťami a ani s nasledovnými rozhodnutiami: 6MCdo/11/2010, 21Cdo/931/2006 [Najvyšší súd Českej republiky (ďalej len „NS ČR“)], R 28/2008, 1Cdo/133/2018, 8Cdo/191/2018, 5Tdo/433/2007 (NS ČR).

14. K dovolaniu sa včas vyjadrila žalovaná. Uviedla, že rozhodnutia súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu považuje za správne. Z dovolania podľa nej nie je zrejmé, v čom konkrétne sa vidí žalobkyni postup súdov právne nesprávny. Žalobkyňa v konaní žiadnu škodu nepreukázala a ani len netvrdila príčinnú súvislosť medzi konaním svojej vlastnej spoločnosti a majetkovou zodpovednosťou žalovanej. Žalovaná sa nestotožnila s tvrdením žalobkyne, že súdy mali prihliadnuť na to, že orgány MVZ mali povinnosť neakceptovať Ľuboša Bognera ako predstaviteľa žalobkyne, pretože v ním predložených dokumentoch preukazujúcich jeho konanie za žalobkyňu mali byť nesprávnosti, čiže žalovaná, resp. orgány jej valného zhromaždenia sa síce nemali dopustiť protiprávneho konania a ani porušenia svojich povinností, a nemali ani nijako spôsobiť škodu žalobkyni, ale mali vytvoriť svojim pochybením podmienky alebo predpoklady, aby po ďalších krokoch mali úplne iné osoby a úplne iným konaním domnele spôsobiť žalobkyni majetkovú škodu; žalovaná by tak mala za vytvorenie týchto predpokladov zaplatiť žalobkyňou uplatňovanú sumu, lebo inak by sa nenastala reťaz ďalších úkonov a udalostí tretích osôb, na základe ktorých mala vzniknúť žalobkyni škoda. Žalovaná považuje dovolanie za neprípustné, nakoľko žalobkyňa neuviedla, od ktorej ustálenej rozhodovacej praxe sa odvolací súd odklonil a v čom, neuviedla ani právnu otázku, od ktorej mal napadnutý rozsudok závisieť, nepomenovala nesprávny procesný postup súdu, ktorý jej mal znemožniť realizáciu procesných práv a tieto práva ani nedefinovala. Žalovaná preto navrhla, aby najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

15. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je prípustné podľa § 420 písm. f) CSP a aj dôvodné.

16. Žalobkyňa v dovolaní vymedzila dovolacie dôvody vadou podľa § 420 písm. f) CSP a nesprávnym právnym posúdením veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP.

17. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

18. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne

posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod [porovnaj tiež rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/2/2017 (ďalej len „1VCdo/2/2017“)]. K posúdeniu dôvodnosti dovolania teda môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

23. Pokiaľ žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie vecí, je potrebné uviesť, že na to, aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú, teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku. Nevyhnutným predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je vymedzenie právnej otázky, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Nemôže ísť o právnu otázku akademickú, hypotetickú, teda takú, ktorá nebola predmetom rozhodovania odvolacieho súdu a nemá priamy aplikačný súvis s rozhodovanou vecou. V dovolaní, prípustnosť ktorého sa vyvodzuje z § 421 CSP, musí dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

24. Vo vzťahu k vymedzeniu právnej otázky, od vyriešenia ktorej má závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, aktuálna judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky síce uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu, čo znamená, že najvyšší súd by sa mal pokúsiť autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale na druhej strane uvádza, že nesmie ani dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (pozri I. ÚS 336/2019). V tomto kontexte ústavný súd vyžaduje, aby „právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie vecí, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť...“ Dovolateľ resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky.“ (I. ÚS 115/2020, IV. ÚS 275/2023)

25. Z obsahu dovolania podaného žalobkyňou dovolací súd zistil, že dovolacie námietky žalobkyne konkretizované v bodoch 6. až 11. tohto rozhodnutia v intenciách dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP nezodpovedajú vyššie uvedeným kritériám. Predovšetkým absentuje vymedzenie právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom túto právnu otázku z dovolania nemožno ani len vyvodiť. Z dovolania žalobkyne vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP je zrejme len všeobecná nespokojnosť dovolateľky s vyvedením iných skutkových zistení a záverov súdmi nižších inštancií. Žalobkyňa v dovolaní síce tvrdí nesprávnosť právneho posúdenia vecí odvolacím súdom, z obsahu dovolania je však zrejme, že nesúhlasí s vyhodnotením zistených skutkových okolností odvolacím súdom. Len spochybňovanie skutkových zistení a vyhodnotenie dôkazov súdmi, nespokojnosť s rozsahom dokazovania, ako aj samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho dôvodmi, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľkou tvrdený dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 CSP - nesprávne právne posúdenie, v zmysle ktorého by malo byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, nie je v prejednávanom prípade vymedzený v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 CSP, pričom dovolací súd zohľadnil pri posudzovaní prípustnosti dovolania aj už ustálenú dovolaciu prax, že dovolateľ nemusí úspešne uplatňovať konkrétne písmeno z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, teda, či došlo k odklonu

od ustálenej rozhodovacej praxe, alebo že otázka ešte nebola riešená, alebo že je rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne. Aj pri zohľadnení vyššie uvedeného, s poukazom i na dôvody, ktoré dovolací súd uvedie nižšie k jednotlivým dovolacím námietkam, ako aj na dôvody zhrňujúce v tomto bode odôvodnenia všeobecne, dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 432 ods. 1 CSP konštatuje, že dovolanie v rozsahu námietky nesprávneho právneho posúdenia nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, čo je dôvodom na jeho odmietnutie v uvedenom rozsahu podľa § 447 písm. f) CSP.

26. Žalobkyňa systematicky rozčlenila obsah svojho dovolania na časti týkajúce sa osobitne dovolacieho dôvodu podľa § 421 CSP a dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, napriek čomu však v časti označenej ako dovolací dôvod podľa § 421 CSP poukázala aj na nedostatky, ktoré spadajú pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, ktoré následne opakovane namietala aj v časti označenej ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd preto na ne prihliadal bez ohľadu na formálne označenie uplatňovaného dovolacieho dôvodu.

27. Žalobkyňa ako nesprávny právny záver namietala skutočnosti, ktoré odvolací súd zistil a vyvodil z výpisu z obchodného registra žalobkyne, ku ktorým dospel bez potreby akejkoľvek aplikácie právnych noriem. K tomu je potrebné uviesť, že nejde o právny záver, ale o skutkové zistenia urobené v procese hodnotenia príslušnej listiny ako dôkazu (m. m. 3Cdo/27/2019). Z ďalších súvisiacich tvrdení žalobkyne vyplýva len kritika či nesúhlas s týmto hodnotením. V nadväznosti na tieto zistenia sa odvolací súd zaoberal otázkou účinnosti obsahu listín týkajúcich sa zmien v orgánoch žalobkyne v obchodnom registri v súlade s § 27 ods. 3 ObZ, s ktorou sa vysporiadal tak, že účinnosť listín nastala ešte pred zverejnením údajov v obchodnom registri (odsek 66. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Aj keď zo skutkového zistenia v obchodnom registri je zrejmé, že zmeny sa v obchodnom registri prejavili až po konaní MVZ, odvolací súd dal racionálnu odpoveď na to, prečo nie je nutné vychádzať len zo zverejnených údajov. V nadväznosti na to dospel odvolací súd k záveru o oprávnenom konaní osoby (N. M.) zastupujúcej žalobkyňu na MVZ dňa 10. septembra 2010 (posledná veta odseku 65. a predposledná veta odseku 66. odôvodnenia napadnutého rozsudku), keďže listiny ním predložené predstavenstvu žalovanej (špecifikované v bode 65. napadnutého rozsudku) mali podľa názoru odvolacieho súdu konštitutívne účinky o zmene v orgánoch žalobkyne. Takýto záver je však novým, keď k nemu dospel odvolací súd v rámci vlastného hodnotenia skutkových okolností vyplývajúcich z jednotlivých odvolacím súdom výslovne pomenovaných dôkazov (bod 2.4. a 2.5. vyššie); z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie totiž takéto hodnotenie nevyplýva. Aj v prípade, že by súd prvej inštancie dôkazy vykonal (čo však tiež nie je jednoznačne zrejmé, nakoľko v zápisnici z pojednávania zo dňa 2. septembra 2020 súd prvej inštancie nekonkretizoval, ktoré dôkazy vykonal, uviedol len všeobecne, že sa oboznámil z vyjadrením žalobcu na č. l. 213 - 222 + prílohy, v rámci ktorých boli podľa zistenia dovolacieho súdu doložené i listiny, na ktoré poukazuje odvolací súd v bode 65. napadnutého rozsudku), avšak ich nehodnotil, nakoľko skutočnosti z nich vyplývajúce nepovažoval za relevantné, keďže žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne, a teda z nich nevyvodil žiadne skutkové zistenia, nemôže odvolací súd tieto dôkazy využiť, pokiaľ ich nevykoná znovu rovnakým spôsobom. Ak k takému hodnoteniu dôkazov odvolací súd pristúpil, bolo na mieste, aby v súlade s § 385 ods. 1 CSP nariadil na prejednanie odvolania pojednávanie, na ktorom by zopakoval prípadne doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa. Nakoľko odvolací súd tento postup nedodržel, pri hodnotení dôkazov zaťažil svoje rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce závažnou vadou a súčasne konal v rozpore s princípmi riadneho a spravodlivého procesu. Porušenie zásady priamosti a ústnosti predstavuje takú závažnú skutočnosť, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivé prejednanie veci. Za tohto stavu považuje dovolací súd dovolaciu námietku žalobkyne v rovine dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP ohľadne zmeny právneho posúdenia odvolacím súdom bez nariadenia pojednávania a nedania stranám sporu priestoru vyjadriť sa za prípustnú a aj dôvodnú.

28. K dovolacej námietke nesprávneho právneho posúdenia otázky príčinnej súvislosti medzi

protiprávnym konaním a vznikom škody odvolacím súdom najvyšší súd uvádza, že v rovine dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 432 CSP žalobkyňa neidentifikovala konkrétne konanie predstavenstva, resp. žalovanej (ako príčinu), ktoré mal súd posudzovať pri zisťovaní príčinnej súvislosti a ani neuviedla, na ktoré konanie predstavenstva, resp. žalovanej (ako príčinu) súd nesprávne prihliadol. Rovnako tak nešpecifikovala konkrétnu ujmu (ako následok), za ktorú požaduje náhradu. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu totiž vyplýva (5Cdo/126/2009, 6MCdo/16/2012, 7Cdo/88/2022, III. ÚS 656/2024), že: „pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), sa príčinná súvislosť zisťuje.“ Preto ani v rozsahu tejto námietky nejde o dostatočné vymedzenie dovolacieho dôvodu, aby sa ním súd mohol zaoberať bez toho, aby ho dotváral na úkor protistrany. Žalobkyňa namietala aj voči záveru súdu o tom, či určitá skutočnosť súvisela so vznikom škody, resp. namietala posudzovanie súvislosti medzi dvoma okolnosťami, čo však je skutkovým zistením.

29. Žalobkyňa v súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu namietala, že tento svoje rozhodnutie nedostatočne, nepresvedčivo a arbitrárne odôvodnil, keď sa dostatočne nevysporiadal so zásadnou otázkou oprávnenosti konania N. M. v mene žalobkyne v súvislosti s MVZ, na čo nadväzuje otázka overovania tejto skutočnosti zo strany členov predstavenstva žalovanej v rámci plnenia ich povinností v zmysle § 194 ods. 5 ObZ. V rovine odvolacieho dôvodu podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP žalobkyňa namietala, že sa odvolací súd nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, ktoré práve súvisia s touto otázkou, na ktorej posúdení žalobkyňa zakladá svoj nárok, keď N. M. mal preukazovať svoje oprávnenie konať za spoločnosť rozhodnutím jediného akcionára žalobkyne, za ktorého sa mala označiť spoločnosť EXPRES, hoci žalobkyňa nemala jediného akcionára a také postavenie danej spoločnosti žalobkyňa spochybňovala (odsek 3., 4. a 7. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), čo žalobkyňa opakovane tvrdila aj v odvolaní (odsek 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku), pričom už v odvolaní poukazovala na to, akými listinami (zoznam akcionárov) bolo potrebné a možné overiť oprávnenie N. M. konať v mene žalobkyne ako akcionára žalovanej a ktoré verejne dostupné údaje o žalobkyňi mali spochybníť hodnovernosť konania N. M. v mene žalobkyne (údaj o jedinom akcionárovi žalobkyne v obchodnom registri), pričom vzhľadom na tvrdené skutkové okolnosti a právnu formu právnej predchodkyne žalovanej argumentovala § 2 ods. 2 písm. d) zákona č. 530/2003 Z. z. a § 156 ods. 6 a 7 ObZ. Osobitnú odpoveď na tieto tvrdenia a argumentáciu jej však súdy nižšieho stupňa neposkytli. Žalobkyňa mala za to, že predstavenstvo žalovanej bez dôsledného overenia oprávnenia konať v mene akcionára žalovanej - žalobkyne zvolalo, na základe požiadavky N. M. vystupujúceho v mene žalobkyne MVZ a umožnilo mu konať v mene žalobkyne na MVZ, čo viedlo aj k prijatiu uznesení. Toto je navyše súčasťou dejového sledu, ktorým žalobkyňa odôvodňuje vznik škody (odsek 17., 20., 21., 22., 25. a 64. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Žalobkyňa v konaní uvádzala, že nebyť porušenia povinností a vykonania MVZ, k ostatným čiastkovým dejom (vydanie hromadnej akcie a jej prevod) vrátane vzniku škody by nedošlo. Podľa názoru dovolacieho súdu bolo potrebné, aby sa odvolací súd vysporiadal s podstatnými vyjadreniami, resp. tvrdeniami žalobkyne, ktoré smerovali k spochybneniu oprávnenia N. M. konať v mene žalobkyne, resp. k povinnosti predstavenstva žalovanej overiť si toto oprávnenie (uvedené v odseku 8. a čiastočne aj v odseku 13. tohto rozhodnutia), ktoré boli aj predmetom odvolacích námietok žalobkyne, a to v súlade s požiadavkou vyplývajúcou z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP. Je totiž vzhľadom na závery odvolacieho súdu zrejmé, že posúdenie oprávnenosti konania N. M. v mene žalobkyne na MVZ bolo pre odvolací súd podstatné. Odvolací súd síce poukázal na to (odsek 64. odôvodnenia), že toto bolo tiež posudzované v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 5Cb/92/2010 a v odvolacom konaní na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 13Cob/24/2018, avšak záver súdov k tejto otázke neuviedol a nevysporiadal sa s ním na účely svojho konania. Sumarizujúc uvedené dospel dovolací súd k záveru, že súd nedal žalobkyňi odpoveď na jej tvrdenia a vyjadrenia týkajúce sa oprávneného konania N. M. v mene žalobkyne, odvolací súd

neposkytol žalobkyni vo svojom rozhodnutí primeranú a dostatočnú odpoveď na jej námietky vymedzené v odvolaní podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to ani za zohľadnenia skutočnosti, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné vnímať v kontexte s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré spolu vytvárajú ucelený logický celok.

30. Keďže konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou nesprávneho procesného postupu, predpokladanou v ustanovení § 420 písm. f) CSP, spočívajúcou jednak v nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v podstatných otázkach, od ktorých záviselo jeho rozhodnutie, a aj v nesprávnom procesnom postupe, keď na prejednanie odvolania odvolací súd nenariadil odvolacie pojednávanie (viď bod 27. vyššie). dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

31. V ďalšom konaní bude povinnosťou odvolacieho súdu na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie, na ktorom v potrebnom rozsahu sám zopakuje dokazovanie, prípadne doplní dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou (§ 384 ods. 1 až 3 CSP) a v novom rozhodnutí sa vysporiada so všetkými relevantnými odvolacími námietkami žalobkyne. Najvyšší súd si dovoľuje poukázať na to, aké okolnosti v danom prípade sú vo svetle odvolacích námietok, na ktoré nedostala žalobkyňa odpoveď, relevantné na posúdenie a vyhodnotenie odvolacím súdom: otázka, či N. M. konal oprávnene v mene žalobkyne; ak N. M. nebol oprávnený, aké následky má táto okolnosť na platnosť uznesení MVZ, avšak pri rešpektovaní potreby vysporiadania sa s tým, že o tejto otázke už bolo rozhodnuté (rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5Cb/92/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/24/2018), ďalej tiež posúdenie, aké následky má záver o platnosti rozhodnutí MVZ na prípadné porušenie povinnosti jednotlivých subjektov, ktoré súvisia s konaním MVZ (od jeho zvolania, účasť na ňom až po prijatie uznesení) a s ďalšími úkonmi, ktorými žalobkyňa odôvodňuje svoj nárok na náhradu škody; pričom je potrebné sa vysporiadať s tým, ktoré konkrétne subjekty vykonávajú aké činnosti (prípadne v koho mene) v súvislosti s MVZ (napr. zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia alebo zapísanie osoby do listiny prítomných akcionárov) a aké konkrétne povinnosti sú s nimi spojené.

32. Nad rámec uvedeného dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že neuniklo jeho pozornosti, že súdom prvej inštancie nebolo rozhodnuté o čiastočnom späťvzati žaloby, čo bude potrebné zákonným procesným postupom napraviť.

33. Dovolací súd zároveň zrušil napadnutý rozsudok aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania a nadväzujúce rozhodnutia o samotnej výške náhrady trov konania, keďže by v dôsledku zrušenia napadnutého rozsudku stratili svoj podklad (m. m. 4Obdo/7/2018). Zrušeniu tak podlieha aj uznesenie z 30. novembra 2022 č. k. 5Cb/38/2014-658, ktorým súd uložil žalobkyni zaplatiť žalovanej trovy konania a uznesenie z 8. júna 2023 č. k. 5Cb/38/2014-704, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti žalobkyne voči uvedenému uzneseniu.

34. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.